

Kvinnan som gjorde tenn till konst

Berättelse

Estrid Ericson föddes 1894 i den lilla staden Öregrund, men hon växte upp i Hjo vid sjön Vättern. Hennes föräldrar drev ett hotell, och tidigt fick hon lära sig hur man tar hand om gäster och om ett företag. När hon var ung flyttade hon till Stockholm för att studera på konstskolan som i dag heter Konstfack. Där lärde hon sig att rita mönster, något som hon skulle ha nytta av hela livet.

År 1924, när hon var trettio år, startade Estrid Ericson sin egen firma. Hon kallade den Svenskt Tenn. Pengarna kom från ett litet arv efter hennes far. Tillsammans med tennkonstnären Nils Fougstedt skapade hon vackra föremål av tenn, ett mjukt och glänsande material. Redan året därpå visades hennes saker på en stor utställning i Paris, vilket gjorde att fler människor fick upp ögonen för hennes design.

Men Estrid Ericson nöjde sig inte med tenn. Hon ville göra hela hem vackra. Den stora vändpunkten kom 1934, då hon anställde den österrikiske arkitekten Josef Frank. Han hade flytt från Wien, eftersom läget i Europa blev allt farligare. Trots att de var mycket olika som personer, passade deras idéer perfekt ihop. Frank ritade möbler och tyger med starka färger och blommor, medan Estrid Ericson bestämde hur allt skulle ställas samman. Tillsammans skapade de en stil som kallas "Swedish Modern". Den var ljus, personlig och full av glädje, vilket var ovanligt på den tiden.

Estrid Ericson var en skicklig affärskvinna i en värld där kvinnor sällan ledde företag. Hon reste, hon sålde och hon visade upp svensk design i både Europa och USA. Hennes butik vid Strandvägen i Stockholm blev känd långt utanför Sverige. Många beskrev henne som elegant och bestämd, men också varm mot dem hon arbetade med.

År 1975, när hon var åttioett år gammal, sålde hon Svenskt Tenn till en stiftelse. Hon stannade ändå kvar som konstnärlig ledare i flera år, eftersom företaget var hela hennes liv. Estrid Ericson dog 1981. Svenskt Tenn finns kvar än i dag, och många av Josef Franks mönster säljs fortfarande, vilket visar hur stark hennes idé var. Hon förändrade synen på hur ett svenskt hem kan se ut.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
drev (driva)	skötte, hade ansvar för
arv	pengar eller saker man får när en släkting dör
tenn	ett mjukt, ljust och glänsande metallmaterial
firma	ett företag
mönster	en bild eller form som upprepas, till exempel på tyg
vändpunkt	ett ögonblick då något förändras helt
flytt (fly)	lämnade ett land snabbt på grund av fara

ORD	FÖRKLARING
möbler	saker man har hemma, till exempel stolar och bord
stil	ett särskilt sätt som något ser ut på
affärskvinna	en kvinna som leder eller äger ett företag
stiftelse	en organisation som äger eller stödjer något
elegant	vacker och fin på ett lugnt sätt

Läsförståelsefrågor

1. Var växte Estrid Ericson upp?
 1. I Öregrund
 2. I Hjo vid Vättern
 3. I Stockholm
2. Vad lärde hon sig på konstskolan i Stockholm?
 1. Att rita mönster
 2. Att laga mat på hotell
 3. Att måla porträtt
3. Varför var året 1934 viktigt för Estrid Ericson?
 1. Hon flyttade till Paris
 2. Hon startade Svenskt Tenn
 3. Hon anställde Josef Frank
4. Vad kallas den stil som Ericson och Frank skapade tillsammans?
 1. Swedish Modern
 2. Svenskt Tenn
 3. Funktionalism
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Estrid Ericson fick pengar till sin firma genom ett arv efter sin far.
 2. Josef Frank lämnade Wien på grund av det farliga läget i Europa.
 3. Estrid Ericson hade tre barn.
 4. Hon sålde Svenskt Tenn redan när hon var sextio år.
6. Vem var Nils Fougstedt och vad gjorde han tillsammans med Ericson?
7. Beskriv med egna ord vad som var nytt eller ovanligt med "Swedish Modern".
8. Varför stannade Estrid Ericson kvar på företaget efter att hon hade sålt det? Förklara med stöd i texten.
9. Texten säger att hon var "en skicklig affärskvinna i en värld där kvinnor sällan ledde företag". Vad vill texten få oss att förstå med den meningen?
10. Hur märks det i slutet av texten att Estrid Ericsons arbete fortfarande har betydelse i dag?

Diskussionsfrågor

- Estrid Ericson byggde ett företag kring vackra föremål för hemmet. Vad gör ett hem vackert och trivsamt för dig?

- Josef Frank kom som flykting till Sverige och fick stor betydelse för svensk design. Vad kan det betyda för ett land att ta emot människor med nya idéer?
- Estrid Ericson ledde ett företag i nästan femtio år. Vad tror du krävs för att lyckas så länge?
- **Skriv (5 meningar):** Beskriv ett föremål hemma som betyder mycket för dig. Hur ser det ut, och varför är det viktigt?